

HERSTEL DE BESTAANSZEKERHEID VOOR MENSEN MET EEN BEPERKING

Velen gaan gebukt onder hoge zorgkosten

Het demissionaire kabinet had de aftrap kunnen geven voor het aanpakken van het gebrek aan bestaanszekerheid waar een volgend kabinet dan op door kan gaan. Onderdeel van die aanpak moet zijn het terugdringen van de hoge zorgkosten voor chronisch zieken en mensen met een beperking. [Recent onderzoek van Ieder\(in\)](#) laat zien dat zij gebukt gaan onder een stapeling van zorgkosten. Ze maken het eigen risico op, betalen daarnaast nog eigen bijdragen en hebben ook nog veel onverzekerde kostenposten. Door deze hoge kosten heeft een derde moeite met rondkomen en 40% heeft daardoor zorg uitgesteld of gemeden. Geldzorgen leiden bij velen tot stress, eenzaamheid en isolement.

Geef topprioriteit aan aanpakken stapeling

Het aanpakken van de stapeling van zorgkosten moet topprioriteit krijgen van een nieuw kabinet. Daarbij moet gekeken worden naar alle opties. Van het afschaffen van het eigen risico, het verlagen van de eigen bijdrage in de Wlz tot en met het opnieuw invoeren van een goede compensatieregeling of het maximeren van het totale bedrag dat mensen aan zorg kwijt zijn. Dit betekent ook dat het nieuwe kabinet het recente, onzalige advies van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid in de wind moet slaan om het aantal eigen betalingen in de zorg te vergroten. Dit zou ertoe leiden dat nog meer mensen met een beperking of chronische ziekte in grote financiële problemen komen.

Zelfs voor werkenden is de financiële onzekerheid groot

De bestaanszekerheid wordt ook aangetast door het ontbreken van een stabiel en fatsoenlijk inkomen. Mensen met een beperking of chronische ziekte vinden maar moeilijk betaald werk en als het lukt gaat het vaak om tijdelijke contracten of flexibele arbeid. Verder kunnen veel mensen vanwege hun beperking slechts in deeltijd werken. Ook met een aanvulling vanuit de uitkering blijft het loon dan vaak steken tussen bijstandsniveau (sociaal minimum) en het minimumloon. Het gevolg is dat ook veel werkenden kampen met financiële onzekerheid. Hierdoor is het moeilijk te bouwen aan een toekomst. Zoals het starten van een gezin of het huren of kopen van een huis.

Uitkeringen zijn ontoereikend

Daarnaast zijn veel mensen vanwege hun beperking of het ontbreken van passend werk afhankelijk van uitkeringen. En die uitkeringen zijn helaas vaak ontoereikend. In de Participatiewet en Wajong is de hoogte van een uitkering gesteld op 70 tot 75% van het minimumloon. Voor mensen die vaak lang - soms levenslang - hiervan moeten rondkomen is dat inkomen te laag. Dit leidt tot armoede en financiële uitzichtloosheid. Al met al is het hard nodig dat de wankelende inkomenspositie wordt verbeterd van zowel werkende arbeidsgehandicapten als die van mensen met een uitkering.

Ook gebrek aan geschikte woonruimte tast bestaanszekerheid aan

Een gevoel van bestaanszekerheid ontlenu mensen ook aan hun woonplek. En ook hier wringt de schoen. Er is een groot tekort aan toegankelijke woningen en geschikte woonvormen voor mensen met een beperking of chronische ziekte. Het kabinet trekt in de komende tien jaar 100 miljoen euro per jaar extra uit voor woningbouw, maar dat is veel te weinig. Bovendien moet er niet alleen meer maar ook anders gebouwd worden. Dat wil zeggen: er moet voortaan gebouwd worden volgens het principe design for all. Zodat woningen geschikt zijn voor iedereen en levensloopbestendig worden. Daar profiteren zowel ouderen van als mensen met een beperking. Kortom, laat het kabinet het toekennen van (veel meer) extra middelen voor bouwprojecten combineren met het opnemen van de eis dat er toegankelijk -voor iedereen - wordt gebouwd.

Betrek de gemeenten bij oplossen woningnood

Als het (komende) kabinet echt meer betaalbare toegankelijke woningen en geschikte woonvormen wil realiseren, dan moet het ook de gemeenten daarbij betrekken. Afspraken over wat er precies gebouwd en verbouwd wordt, worden namelijk vastgelegd in gemeentelijke prestatieafspraken. Die prestatieafspraken gaan ook over wonen en zorg. Daarbij richt men zich nu vooral op ouderen en worden anderen over het hoofd gezien. Zoals jongeren met een beperking, mensen met een licht verstandelijke beperking of mensen met autisme. Dat moet veranderen. Kabinet en gemeenten moeten eendrachtig gaan samenwerken om het woonaanbod veel diverser en betaalbaarder te maken.

Oproep aan nieuw kabinet: kom met een deltaplan!

Vanwege de nijpende situatie met betrekking tot inkomen, wonen en werk roepen wij een nieuw kabinet op met een deltaplan te komen voor herstel van bestaanszekerheid voor mensen met een beperking of chronische aandoening.